

MARESME GEGANT!

Núm. 16

Any V

*Butlletí trimestral de la Coordinadora
de Geganters del Maresme*

Octubre 2012

*Il·lustració
realitzada per
Jordi Palacín de
Caldes d'Estrac
en motiu de la
VI Fira del Món
Geganter
celebrada a
Sant Feliu de
Llobregat els
passats 20 i 21
d'octubre de
2012.*

Segueix-nos!

[facebook.com/gegantsmaresme](https://www.facebook.com/gegantsmaresme)

webs.gegants.cat/maresme

100 ANYS DE GEGANTS A VILASSAR DE DALT

El Maresme està d'enhorabona, ja que des del mes d'agost, a les dues parelles de gegants centenaris de la comarca, en Robafaves i Geganta de **Mataró** i els Gegants de Santa Florentina de **Canet**, se n'hi ha afegit una tercera: els gegants vells de Vilassar de Dalt, en **Lluís** i la **Maria**.

Des de Vilassar, aquest fet s'ha volgut celebrar amb tota la solemnitat que es mereix i van dedicar un cap de setmana sencer als actes, integrant-los totalment a la Festa Major de **Sant Genís**. Tot va succeir els dies 24, 25 i 26 d'agost. Així doncs, els actes van iniciar-se el divendres, d'una manera més íntima, amb la inauguració d'una exposició commemorativa dels cent anys dels gegants que es va poder visitar fins el passat dia 21 d'octubre.

El dissabte a la tarda s'hi van aplegar un seguit de convidats especials del món geganter, vinguts de diversos indrets. Com per exemple els gegants històrics de **Reus**, **Badalona**, **Tivissa**, **Sant Jaume** de Barcelona i **Pi** de Barcelona. Altres convidats especials com l'**Hospitalet de Llobregat**, **Cànoves**, **Ribes de Freser**, **Hostalric** i **Premià de Dalt**. I, com no, els padrins dels homenatjats: els de **Tona** i **Navarces**. Tot aquest seguit de gegants es van passejar pel poble i es van dirigir al Parc de Can Rafart per assistir i, algun d'ells també participar, d'un espectacle gegant. Per als vilassarencs aquest va ser, potser, l'acte més entranyable de tots els del Centenari, ja que a través d'ell es recordava una obra de teatre molt pròpia de Vilassar de Dalt: el **Retaule dels Sants Màrtirs**. Després de l'espectacle, com no, va venir la gresca gegantera amb l'esperat correaigua on els protagonistes van ser **el Burricorni** de Canovelles i la tradicional beguda de la GEGANiT, **el Bòtil** (recepta secreta de la colla vilassarenca).

El diumenge al matí hi va haver el plat fort de la festa, la Trobada de Gegants. En destaca la presència dels gegants de la ciutat de **Barcelona**, els vells de **Terrassa**, **Montblanc** o **Torelló** (germans de motlle d'en Lluís i la Maria). Però també especial èmfasi als companys de la comarca com **Calella**, **Teià**, **Argentona** (amb els vells), **Dosrius**, **Caldes d'Estrac**, **Vilassar de Mar** i **Cabrils**. I representacions llunyanes com **Manacor** (Mallorca), **Vinaròs** (País Valencià) i **Leganés** (Madrid). Al final de la trobada, els protagonistes de la festa, en Lluís i la Maria, van bufar de manera simbòlica les espelmes d'un pastís commemoratiu. Després la Colla de Vilassar va oferir un dinar de germanor per a totes les colles participants.

La festa va ser tot un èxit i serà recordada durant molt de temps pels vilassarencs i pels representants del món geganter que s'hi van aplegar.

Moltes Felicitats Lluís i Maria!

BUDAPEST, UNA GRAN FESTA GEGANTERA!

A Budapest s'ha celebrat el **25è Aplec Internacional de Cultura Catalana**. Quatre dies –3, 4 i 5 d'agost de 2012– al llarg dels quals l'Associació de Geganters i Grallers d'Arenys de Mar, com altres grups de la resta del Principat, vam poder tenir l'oportunitat de mostrar més enllà de les nostres fronteres allò que és tan nostre. Un any més, des d'Adifolk, es congregava a una capital europea, en aquest cas la d'**Hongria**, un bon nombre de catalans disposats a donar a conèixer la riquesa i varietat de la nostra cultura popular i tradicional. La majoria d'actuacions van tenir lloc en una de les places més cèntriques de la ciutat, una zona verda voltada d'edificis monumentals, amb el Parlament al fons, que testimonien l'esplendor passat d'aquesta ciutat imperial. Malgrat l'estat d'aquesta zona enjardinada, i més duent una vuitantena de quilos, els geganters se'n van sortir, tot deixant bocabadats tant els espectadors com els membres de la resta de colles, dels sardanistes als castellers.

La festa, però, va arribar al seu punt culminat en la cercavila celebrada el dissabte. Com a escenari, l'incomparable centre històric de Budapest, banyat pel llegendari Danubi, i com a protagonista el millor del folklore català. El mític Pont de les Cadenes, engalanat de dalt a baix amb senyeres, va ser la passarel·la per la qual van desfilir la **Flor d'Alba** i en **Tallaferro**, amb baixadors d'Arenys. Mentrestant, la cap de colla dels geganters i la regidora de cultura d'Arenys de Mar es dirigien a l'ajuntament de Budapest on, juntament amb representants de Budapest, Adifolk i Catalunya, es celebrava el tradicional acte protocol·lari d'entrega i intercanvi de regals. L'endemà, una altra actuació conjunta de tots els participants, liderada amb claredat per l'alegria dels nostres gegants i geganters, va posar punt i final a aquell aplec internacional, al mateix temps que des de més de vint metres d'alçada es ballava una sardana. L'any que ve, que ja està aquí mateix, ens espera **Marsella**. Els gegants d'Arenys no hi seran, o potser sí, en qualsevol cas, han deixat petjada!

Agost de 2012

BADALONA, FINALMENT, VA CELEBRAR LA SEVA FESTA MAJOR

El passat 17 de juliol l'Ajuntament de Badalona anunciava que els actes de la **Festa Major d'Agost** de Badalona es veia reduïda al castell de focs i la ballada de sardanes. Per tant, a efectes pràctics, la Festa Major quedava suspesa. Malgrat que actualment la festa grossa és pel maig, durant **Sant Anastasi**, les festes d'agost, amb més de **300 anys** d'història continua en l'imaginari col·lectiu dels badalonins. És per això que, ràpidament i veient la continua negativa del consistori, diverses entitats (en gran part de la cultura tradicional) i persones afines a la cultura badalonina i catalana es posaren mans a la feina per a que aquest any, i com marca el costumari, Badalona tingués la seva pròpia Festa Major.

El primer pas fou la creació, de manera no legalitzada, de la **Comissió de Festes** (una vella i bella reivindicació) formada per totes aquelles entitats afines al projecte. Posteriorment s'iniciaren les diverses reunions per tal d'encarar la nova Festa Major. Així doncs, i amb unes bases consolidades, la Festa es va començar a gestar amb l'aportació de tots i totes. Un punt important fou l'abastiment econòmic. Per tal de paliar aquest punt es creà un bo d'ajut popular.

Així doncs, i després de molts esforços, el dimarts 14 d'agost, a les 18.00 s'iniciaren els actes de la Festa Major a la Plaça de la Vila. Gegants, bèsties, ball de bastons, esbart i diables en foren els únics protagonistes. Després d'un pregó, on s'escenificava el part de la "Comissió", es feu el cercavila i les tandes de lluïment. Tot plegat amb un punt d'austeritat i és que ni diables ni bèsties pogueren llençar foc.

L'endemà 15 d'agost, dia de la **Mare de Déu d'Agost**, els gegants **Anastasi** i **Maria** obriren la jornada amb l'anada a Ofici. Aquest acte té la particularitat que els gegants entren a l'església durant l'ofertori per dansar el seu ball que només es fa aquell dia. Així doncs, i a les 12.30, hi hagué una mostra d'entremesos a la sortida d'ofici. Al migdia un dinar popular a la Rambla, i a la tarda ballada de **Sardanes** també a la Rambla. I més tard, i per cloure la Festa Major, hi hagué el tradicional ball i bany de bèsties a la platja d'en Botifarreta.

Des de la comissió de festes es valora molt positivament aquest fet, i s'està treballant per continuar treballant conjuntament per les festes.

VI FIRA DEL MÓN GEGANTER

Enguany, i després de molta incertesa, la 6a Fira del Món Geganter va prendre forma a Sant Feliu de Llobregat el passat 20 i 21 d'octubre. Des del Maresme, com és costum, no hi va fallar la nostra representació. Com és costum, des de la Coordinadora es va muntar el tradicional estan i l'Hereu, en Busquets de Caldetes, hi va assistir. A més, Calella també va muntar el seu propi estand en motiu de la seva Ciutat Geganter. La jornada va iniciar-se a la plaça Lluís Companys amb molta incertesa de si plouria o no. Finalment, la fira va anar prenent forma durant el dia. Al matí hi hagué la xerrada "El món geganter, moviment integrador", entre els quals destaca la presència de l'invident **Pedro Curado** de Sant Vicenç de Montalt. Més tard, hi hagué una mostra de músiques tradicionals entre els quals hi va haver els grallers dels geganters d'**Iluro de Mataró**. Ja entrat a la tarda, i sota l'amenaça de pluja, els actes continuaren a la Sala Iberia on es feren la resta d'activitats. En destaca l'espectacle "Què li passa a la Mamelluda?" que va fer dansar diversos elements festius catalans amb l'acompanyament del grup musical la **Canya Borda**. L'endemà, la fira continuava amb clarianes de sol i amb algunes gotes. El cercavila va conduir a la mostra d'estrenes d'engany on hi destaca el Pare Etxarri del barri de la **Llàntia** de Mataró. Posteriorment, el capgròs "Domènec Umbert" nomenà la 7a Fira del Món Geganter. Tot "pujant" el Llobregat va designar **Sallent**, al Bages, com a propera seu els dies 12 i 13 d'octubre de 2013. El "Ball de l'Aniversari", per part de Masquefa, d'en Treball i na Cultura, va cloure la fira més geganter de la ciutat de les roses. Destacar que aquest darrer ball anà dedicat a tots aquells del món geganter que tenen alguna "dificultat" en el seu dia a dia.

"MARESME GEGANT" A LA XERRADA DE PUBLICACIONS GEGANTERES.

Un punt a destacar fou la xerrada, celebrada a les 18.30 a la Sala Iberia, anomenada "Publicacions gegants". Dir que "Maresme Gegant" va ser una de les tres publicacions participants, juntament amb Gegants (exposat per Ricard Vinyets), de l'ACGC, i El Món Geganter (per Nicolàs Alonso). El coordinador de la publicació, Xavier Navarro, va ser el portaveu de la publicació en la xerrada. Així doncs, en l'exposició en va destacar els orígens, les actuals característiques i el futur de les publicació. Es va fer força èmfasi amb els col·laboradors que sense la seva participació el butlletí no seria una realitat. També es va parlar del futur de la publicació que, entre d'altres coses, es va comentar que al mes d'abril hi hauria una especial edició commemorativa de la "Ciutat Geganter 2013".

30a TROBADA DE GEGANTS A CALELLA

Calella respira optimisme després de l'última trobada abans de Ciutat Gegantera

Calella va celebrar el 23 de setembre la trobada de gegants de la ciutat. Una efemèride com aquesta calia celebrar-la com es mereix. Així doncs, la colla calallenca ho va fer convidant a 30 colles (tantes com edicions de la trobada) durant **La Minerva 2012**. La cercavila va sortir de l'extrem nord del carrer Església i el va creuar gairebé sencer, fins a l'alçada del carrer Sant Josep. Va seguir pel carrer Jovara fins desembocar a la Plaça de l'Ajuntament, on totes les colles foren presentades. Un cop allà es feren el **Ball de la Llopa** i el **Ballet dels Gegants**. El recorregut va ser molt agraït per totes les colles participants, ja que a la ciutat sempre hi sol haver molta gent als carrers, tant d'aquí com de fora.

La colla de Calella va treure al carrer en Quirze i la Minerva, la Llopa, en Joanot i els capgrossos Mastegamosques i el nouvingut **Pau**, el vigilant dels pins de **Can Pelayo**. És el capgròs guanyador al concurs popular celebrat fa un any, i representa el guardià que protegia la finca privada que actualment és el Parc Dalmau i que es disfressava d'ós per evitar que la quitxalla de Calella saltés la tanca i li robessin les pomes.

Amb aquesta trobada de gran magnitud la colla de calella ha volgut fer una prova de cara al repte de ser Ciutat Gegantera el 2013. I tot apunta que la colla i la ciutat se'n sortiran amb bona nota.

ELS BÒBULS I MARGARIDASSES A OLOT

El passat 1 de setembre varem tenir l'orgull de participar als actes de la inauguració de l'exposició itinerant "**Capgrossos, Piques i Berrugues. Figueres, Olot i Vic i els seus esparriots**". L'acte consistí en una cercavila pels voltants del **Museu dels Sants d'Olot** (on estava situada l'exposició), juntament amb els capgrossos esquivamosques de **Vic, Olot i Figueres**, el "**Pollo**" de **Moià**, i els nostres curiosos personatges Bòbuls i Margaridasses. Així doncs, la vila d'Olot va rebre, amb una barreja de curiositat i sorpresa, que amb l'acompanyament dels **Ministrils d'Olot**, varem fer les delícies dels garrotxins i olotins.

Tenint en compte que és la primera vegada que els personatges surten de Sant Vicenç, ens hem de sentir molt orgullosos d'haver aconseguit que la difusió hagi arribat fora dels nostres termes, quan tot plegat, hem estat tres anys sortint pels carrers locals, i no descartem que la difusió d'aquesta tradició hagi de sortir per anar fent córrer els banyuts, les calçasses, les animalades i les corredisses.

L'exposició estarà oberta fins l'11 de novembre, i a partir del 23 de novembre el **Museu de l'Empordà** de Figueres serà qui agafi el testimoni de l'exposició fins el 27 de gener.

Text: Joan Vilà
Fotos: Geganterers Sant Vicenç

AMB FLAIRE DE VI, LA XX TROBADA DE GEGANTS D'ALELLA

La 1a setmana de setembre es celebrà al nostre poble la **Festa de la Verema**, important per a una localitat eminentment vinícola com és Alella i emmarcada en aquesta festa, cada any la colla de Gegants d'Alella organitzem la nostra trobada gegantera per excel·lència. Aquest any hem tingut l'honor de comptar amb la participació de totes aquestes colles convidades: els gegantons de l'escola el **Bergantí del Masnou**, **Hostalets de Balenyà**, **El Masnou**, **Monistrol de Calders**, **El Prat de Llobregat**, **Sant Cugat Sesgarrigues**, **La Selva del Camp**, **Teià**, **Vilassar de Mar**, la colla de **Bastoners del Masnou** i Els **Salanc aires**, grup de sacs de gemecs dels gegants de **Perpinyà**.

Sota un sol radiant i amb les notes del 'Cant dels Segadors', interpretat per tots els grallers i les salves dels **Trabucaires del Vi** d'Alella, ha començat una cercavila brillant. Aquest any, més que mai, la proximitat de la Diada Nacional de Catalunya ha fet que la cercavila tingués un marcat to reivindicatiu i de país. Després de recórrer els carrers i carrerons del poble la cercavila ha acabat a la Plaça Antoni Pujades, on totes les colles han exhibit els seus propis balls de gegants. En **Feliu**, la **Madrona** i la **Facunda** han ballat el '**Ball de Verema**' interpretat pels grallers de la Colla, peça escrita pel mestre **Enric Montsant** i, enguany, dedicat al desaparegut amic i estimat company de colla, **Josep Freixas**. Després del ball conjunt ha acabat una trobada especialment emotiva i un èxit tant de públic com de participació.

De la mateixa manera que el nostre poble, any rere any, cull i premsa el raïm per elaborar el vi que ens caracteritza, les trobades geganteres que se celebren arreu del país configuren una tradició que, trobada rere trobada, pren la solera i la importància que es mereix dins de la nostra cultura popular catalana.

Endavant geganters i ... fins l'any que ve!

Visca Catalunya!

L'ENTREVISTA: MARIÀ PARERA (Sant Andreu de Llavaneres)

Marià Parera i Bausà:

Després de l'excursió entre l'estació i El Casal (a 2,5 Km) arribo, xino-xano, a la destinació a les 18.45. En Marià m'espera assentat en una de les taules de la cafeteria a punt per l'entrevista. Aquest és el tercer intent per fer-la, però finalment s'ha tirat endavant. En Marià es mostra tranquil i pensatiu, però això no l'impedeix dir el que pensa amb claredat. Abans però, i a petició meua, m'ensenya alguns dels racons més geganters de Llavaneres, com ara la Plaça dels Gegants. Seguidament em fa pujar al primer pis del casal i observar els gegants antics de Llavaneres, i tots els records de la colla.

En Marià sortí de l'ou el 18 de gener de 1945 a Barcelona, però la seva residència fou Llavaneres. Des de ben petit ha estat fidel al seu poble (excepte 4 anys que estigué vivint a Girona) treballant de comercial. Actualment és el vocal del Maresme i cap de colla de la seva vila. També participa activament en la vida de El Casal i Llavaneres, sobretot en la secció excursionista.

X: Quins llocs t'agraden més del teu poble?

M: El Turó del Montalt, des d'on es tenen vistes de gairebé tot el Maresme, des de Vilassar/Premià fins a Calella.

X: Grups de música preferit.

M: Els Beatels i en Joan Manel Serrat.

X: Algun hobby?

M: Sí, m'agrada anar a buscar bolets.

X: De què treballes?

M: Actualment estic jubilat, però durant 40 anys havia estat agent comercial.

X: Quan fa que estàs a la colla? Quines tasques has desenvolupat dins d'ella?

M: Des de fa uns 8 anys i vaig entrar com a portador. Un parell d'anys després vaig entrar com a cap de colla i he estat fins a l'actualitat. Vaig substituir en Miquel Calvo després de que la colla estigués uns anys inactiva.

A dalt, part dels records geganters en una vitrina del primer pis del Casal.

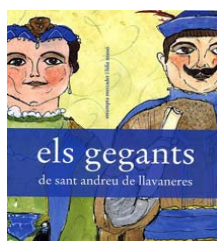
A sota, records de la 1a (1991) i 20a (2011) trobada situats al pati del casal.

X: Què és el que més t'agrada de la teva colla? Què milloraries?

M: Últimament hi ha molt de jovent nou que està estirant de la corda i això s'agraeix. Per altra banda milloraria la qualitat musical del grup que ens acompanya. Dintre de poc iniciem un curs nou per potenciar la música.

X: Què és el que t'agrada més de la Coordinadora del Maresme? Què milloraries?

M: Podríem dir que som un model exemplar en quan a funcionament. Som "poques" les vocalies que funcionen a ple rendiment. El que si que m'agradaria és que la participació de les colles fos més nombrosa ja que, per un motiu o altre, hi ha colles que fa temps que no se les veu en cap reunió.

"Els gegants de Sant Andreu de Llavaneres" és el títol del conte escrit per Assumpta Mercader i Lúcia Massó el 2003.

La curiositat:

Placa situada en una font de la Plaça dels Gegants de Llavaneres, en homenatge als seus gegants i geganters. Datat a novembre de 1991.

Gegants antics Jaume Llull (1985) i Minerva (1986), construïts pel desaparegut Josep Cardona de Mataró, guardant repòs dins una de les sales d'El Casal a l'espera de poder sortir en alguna data assenyalada.

X: I del món geganter?

M: Personalment m'agraden molt les Ciutats Geganteres que és on es poden veure molts gegants diferents. També acabes coneixent molts llocs i gent nova. Per altra banda penso que hi ha un excés de sortides i estic veient que en moltes festes s'està perdent el protagonisme de les gralles per els de les batucades. Crec que les gralles a la llarga acabaran desapareixent per donar pas a les "batucades".

X: Estàs a punt de tancar una etapa dins la vocalia del Maresme. Quina és la teva valoració d'aquests dos anys al capdavant del Maresme? Ha sigut difícil?

M: La veritat ho valoro molt positivament. Ha estat una experiència molt positiva. Si t'organitzes bé no té perquè ser difícil. He de reconèixer que en cap moment m'he sentit sol ja que el primer any vaig tenir a l'Albert de Badalona com a mestre. I més tard la Roser de Caldetes que va entrar amb moltes ganes.

X: A hores d'ara ja heu organitzat dues trobades comarcals, la 1a i la 20a. Què us agradaria fer més com a colla?

M: Com t'he dit volem millorar la qualitat dels nostres músics, i per això properament iniciarem un curs de gralles. Però el que si ens agradaria és que pel 2014 ser seu de la Fira del Món Geganter. És un projecte que fa temps que hi anem al darrere. A veure si finalment ho aconseguim.

AGENDA GEGANTERA

XXII Trobada Comarcal del Maresme (11 de novembre): Caldes d'Estrac

6è Sopar del Maresme (30 de novembre): Arenys de Munt

25è Aniversari Treball i na Cultura. Recuperació dels antics gegants (28 d'abril de 2013): Montserrat

BREUS

Candidats a Hereu 2012/13: Enguany, i després d'uns quants anys, es recupera l'essència del Maresme en quan a l'elecció del seu representant. Enguany hi hauran diversos candidats, però en destaquem dos, en **Roc** d'Arenys de Mar, i en **Guillem** de Palafolls. Arenys de Mar té la particularitat de voler fer coincidir la 23a trobada comarcal amb les festes de Sant Zenó (juliol) i amb l'**Any Espriu**. Pel que fa Palafolls ho vol fer coincidir en els actes de commemoració dels seus primers **5 anys**. Així doncs, qui serà el nou Hereu 2012-13? Tot un misteri!

Nova Dansa del Maresme: El proper 11 de novembre la comarca del Maresme veurà una nova versió de la Dansa del Maresme adaptada al gruix actual de colles participants. L'adaptació s'ha realitzat durant aquest 2012. No ha probocat cap canvi en la partitura musical original. La versió que s'estrenarà s'anomena "2.0", mentre que paral·lelament s'ha creat una versió per a un nombre major de figures anomenada "3.0".

Concurs de fotografia a Calella: Calella, en motiu de la Ciutat Geganter, ha engegat un concurs fotogràfic del món geganter. Les bases les podreu trobar a la pàgina web de la ciutat geganter de Calella: www.ciutatgegantera2013.cat

Nova secció a "Fal·lera Geganter": El passat 6 d'octubre el programa geganter de MataróRàdio va estrenar nova secció anomenada "El món dels frikis". Aquesta secció s'ha fet en col·laboració del present butlletí i anirà conduït pel coordinador. Aquesta nova secció pretén desvetllar diversos enigmes del món geganter.

QUÍ SOM???

Edita: Coordinadora de Geganters del Maresme

Fitxa tècnica: Número 16, 2a etapa, any V, octubre de 2012

Han col·laborat en aquest número: Marià Parera (Llavaneres), Oriol Leo (Arenys de Munt), Joan Vilà (Sant Vicenç de Montalt), Anna Maria Mas (Vilassar de Dalt), Joan Miquel Llodrà (Arenys de Mar), Sònia González (Arenys de Mar), Montse Comas (Alella), Núria Abellán (Badalona).

Coordina: Xavier Navarro (Badalona)

Vocals de comarca: Marià Parera (Llavaneres) i Roser Ercilla (Caldes d'Estrac)